



ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου & τον κ. Υπουργό Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: Εκατοντάδες χιλιάδες εκκρεμή αιτήματα αδειών διαμονής με σοβαρό κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο για τη χώρα μας

1. Το πρόβλημα στην πανελλαδική του διάσταση

Το ζήτημα του ρυθμού έκδοσης ή ανανέωσης των αδειών διαμονής παραμένει ένα οξύ άλυτο πρόβλημα που θέτει σε επισφάλεια και ταλαιπωρεί εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους, εκ των οποίων την πλειοψηφία αποτελούν ενεργό εργατικό δυναμικό, τη στιγμή που η κυβέρνηση με το νόμο Ν. 5078/2023 αναγνωρίζει το έλλειμμα ανθρώπινου δυναμικού σε διάφορους κλάδους της οικονομίας και την ανάγκη κάλυψής του με πολίτες τρίτων χωρών.

Πέρα από την οικονομική διάσταση, το πρόβλημα έχει και μια εξίσου σοβαρή κοινωνική, καθώς επηρεάζει τη ζωή χιλιάδων ανθρώπων στη χώρα μας, αφού δεν μπορούν να συνεχίσουν ομαλά τη διαμονή τους δίχως νομιμοποιητικά έγγραφα, με επιπτώσεις στην εργασία τους, στην ελεύθερη μετακίνησή τους και στη λήψη προνοιακών επιδομάτων.

Από τα αναρτημένα επίσημα στοιχεία στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, με χρόνο αναφοράς το Νοέμβριο του 2024, προκύπτει ότι βρίσκονται σε εκκρεμότητα 280.474 άδειες διαμονής και από τα αναρτημένα διαγράμματα αποτυπώνεται μία αδυναμία γρήγορης διεκπεραίωσης με μεγάλο αυξητικό ρυθμό για τα έτη 2023 και 2024.

Οι εκκρεμείς αιτήσεις αδειών διαμονής που κατατέθηκαν από τον Νοέμβριο του 2023 μέχρι και τον Νοέμβριο του 2024 ανέρχονται σε ποσοστό 69%. Προκύπτει ένα ποσοστό πληθυσμού μεγαλύτερο του 60% που περιμένει ένα χρόνο, ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 30% που βιώνει καθυστερήσεις 2 ετών, και οι υπόλοιποι βρίσκονται σε αναμονή 3 ή και 4 έτη, τη στιγμή που η διαδικασία όφειλε κατά νόμον να περαιώνεται μέσα σε 6 μήνες.

Επιπλέον παρατηρούμε ότι από το 2022 που ξεκίνησε η ηλεκτρονική κατάθεση αιτήσεων, σημειώθηκε μία κλιμακούμενη αύξηση του πλήθους των εκκρεμών αιτήσεων αδειών διαμονής σε σχέση με το 2021, αύξηση που δεν είναι σε καμία περίπτωση αντίστοιχη του ποσοστού αύξησης του συνολικού πλήθους των αιτήσεων. Δίνεται η εντύπωση ότι το σύστημα άρχισε να καταρρέει σταδιακά και είναι ανίκανο να ανταπεξέλθει στις εμφανιζόμενες απαιτήσεις.

ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ	ΕΚΚΡΕΜΗ ΑΙΤΗΜΑΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΩΝ
2021	167.036	2.622	1,57%
2022	235.876	26.521	11,24%
2023	238.263	78.965	33,14%
2024	234.757	172.322	73,40%

2. Η κατάσταση, ειδικότερα, στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Στερεάς Ελλάδας – Θεσσαλίας και στο Τμήμα Αδειών της Βοιωτίας

Χαρακτηριστική και ενδεικτική εικόνα του προβλήματος που υπάρχει πανελλαδικά είναι εκείνη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Στερεάς Ελλάδας - Θεσσαλίας. Από τα υποβληθέντα αιτήματα για αρχική έκδοση και ανανέωση άδειας διαμονής, για το χρονικό διάστημα Νοέμβριος 2023 έως Νοέμβριο 2024, έχει διεκπεραιωθεί ένα ποσοστό μόνον 40%.

Το Τμήμα Αδειών Διαμονής της Βοιωτίας, ειδικότερα, εξακολουθεί να είναι αντιμέτωπο με μία έκρυθμη και αφόρητα πιεστική κατάσταση για τους υπαλλήλους, οι οποίοι εργάζονται σε περιβάλλον πίεσης, διαμαρτυριών, ξεσπασμάτων οργής των εξυπηρετούμενων το οποίο θα κλιμακωθεί ανεξέλεγκτα αν λογαριάσουμε το νέο κύμα αιτήσεων για άδειες διαμονής με το άρθρο 193 του Ν.5078/2023 με το καθεστώς των μετακλήσεων που θα προστεθεί. Και οι θέσεις που δόθηκαν για το έτος 2025 είναι στο σύνολο της Επικράτειας, πράγμα που πρακτικά σημαίνει ότι στο Ν. Βοιωτίας, που περιλαμβάνει το Κωπαϊδικό πεδίο και την Βιομηχανική ζώνη Αθηνών (Σχηματάρι - Οινόφυτα), οι πιο πολλές από τις αιτήσεις Μετάκλησης θα υποβληθούν στο Ν. Βοιωτίας, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Πολιτεία έχει πολλά έσοδα από τα παράβολα των αλλοδαπών.

Οι αρνητικές επιπτώσεις είναι σοβαρές σε επίπεδο κοινωνίας και σε επίπεδο τοπικής οικονομίας. Η κοινωνική διάσταση του προβλήματος έγκειται στο γεγονός ότι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν 15 και 20 χρόνια και τα παιδιά τους έχουν αποκτήσει ελληνική υπηκοότητα περιμένουν πάνω από δυόμιση χρόνια για μια απλή ενημέρωση της άδειας διαμονής τους με αποτέλεσμα να χάνουν επιδόματα που δικαιούνται και να μην μπορούν να ταξιδέψουν για τις δικές τους οικογενειακές ανάγκες στις χώρες προέλευσής τους.

Οι προσωρινές ηλεκτρονικές βεβαιώσεις κατάθεσης εκδίδονται χωρίς barcode ή κάποια επίσημη υπογραφή / σφραγίδα, με αποτέλεσμα να μην αναγνωρίζονται από τις αρχές άλλων κρατών, μελών της Ε.Ε. ή εκτός Σένγκεν (Τουρκία, Αίγυπτος) και να δημιουργείται πρόβλημα στην ελεύθερη μετακίνηση των πολιτών, παρόλο που διαμένουν σε χώρα Σένγκεν.

Η οικονομική διάσταση του προβλήματος έγκειται στο γεγονός ότι αργούν να εκδοθούν άδειες διαμονής για παροχή εξαρτημένης εργασίας, ακόμα και με τις απλουστευμένες διαδικασίες που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 193 του ν 5078/2023.

Η πρωτογενής παραγωγή της Βοιωτίας -και όχι μόνο- μένει χωρίς εργατικά χέρια και ο αγροτικός κόσμος αγανακτεί, αφού δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες της παραγωγής, επιπροσθέτως των μεγάλων προβλημάτων που αντιμετωπίζει ούτως ή άλλως λόγω της οικονομικής δυσπραγίας και της κλιματικής κρίσης. Διότι, όταν οι αιτήσεις διαμονής εξετασθούν, μετά από καθυστέρηση πολλών μηνών και ετών, η έλλειψη εργατικών χεριών έχει ήδη προκαλέσει τεράστιο πρόβλημα στην μείωση της αγροτικής παραγωγής της Βοιωτίας, αλλά και στο εισόδημα των αγροτών της. Το ίδιο, φυσικά, ισχύει σε κάθε περιοχή της Ελλάδας όπου ο πρωτογενής τομέας έχει ανάγκη από εργάτες γης για να αντεπεξέλθει.

Η υποστελέχωση στο Τμήμα Αδειών της Βοιωτίας παραμένει εκτεταμένη, παρά τις επανειλημμένες παρεμβάσεις που έχουν γίνει σε επίπεδο κοινοβουλευτικού ελέγχου¹.

Παραθέτουμε τα παρακάτω στοιχεία για τη στελέχωση της υπηρεσίας στην παρούσα φάση:

Αυτή τη στιγμή στο Τμήμα υπηρετούν μόλις τρεις μόνιμοι υπάλληλοι, οι οποίοι θα μειθούν σε δύο λόγω συνταξιοδότησης ενός. Υπηρετούν, επίσης, τέσσερα άτομα με σύμβαση από την Ε.Ε.Τ.Α.Α. των οποίων η σύμβαση ορισμένου χρόνου ανανεώθηκε στις 31/01/2025 για ένα ακόμα έτος και επτά συμβασιούχοι προγράμματος ΔΥΠΑ για άτομα ηλικίας 55-67 ετών, των οποίων οι συμβάσεις ανανεώθηκαν για 2η χρονιά.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα ότι η αύξηση του διοικητικού φόρτου που αποτυπώνεται στα στοιχεία δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί με την ψηφιοποίηση και μόνον των διαδικασιών, όταν η κυβέρνηση δεν φροντίζει για την στελέχωση των υπηρεσιών με μόνιμους υπαλλήλους, έτσι ώστε να λειτουργεί

¹ Βλ. ενδεικτικά, Ερώτηση: «Η υποστελέχωση των Διευθύνσεων Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων εντείνει το πρόβλημα της έλλειψης εργατών γης από τρίτες χώρες στη Βοιωτία και ολόκληρη τη χώρα» <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c0d5184d-7550-4265-8e0b-078e1bc7375a/12127304.pdf>

εύρυθμα και με πλήρη κάλυψη η Γραμματεία αλλά και η Επιτροπή Μετανάστευσης. Ούτε λύνεται το πρόβλημα της στελέχωσης με την πρόσληψη συμβασιούχων με συμβάσεις 6μηνης και 8μηνης διάρκειας που, εξάλλου, υπολείπονται κατά πολύ των αναγκών στελέχωσης.

Επειδή, οι δραματικές καθυστερήσεις στην έκδοση αδειών διαμονής δημιουργούν πολλαπλά και σοβαρά προβλήματα στους ενδιαφερόμενους πολίτες τρίτων χωρών και στους εργοδότες,

Επειδή, πολλοί συνάνθρωποι μας, παρόλο που έχουν χρόνια διαμονής στη χώρα μας, κινδυνεύουν, χωρίς καμία δική τους υπαιτιότητα, από νόμιμοι να γίνουν παράτυποι και στερούνται βασικών επιδομάτων και του δικαιώματος να ταξιδέψουν,

Επειδή, οι καθυστερήσεις αυτές έχουν βαρύ αρνητικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο στη χώρα μας,

Επειδή, χωρίς επαρκή στελέχωση των αρμόδιων υπηρεσιών με μόνιμους υπαλλήλους η οποιαδήποτε ψηφιακή πρόοδος στις διαδικασίες δεν θα αποδώσει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

Επειδή, το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξυμμένο, μεταξύ άλλων, στο Γραφείο Αδειών της Βοιωτίας

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Σε ποιες ενέργειες θα προβούν, σε λειτουργικό, οργανωτικό και θεσμικό επίπεδο, για την επίλυση των προβλημάτων που δυσχεραίνουν την έκδοση/ανανέωση των άδειων παραμονής;
2. Ποιο χρονοδιάγραμμα προβλέπεται για την υλοποίηση της αναμόρφωσης της διαδικασίας μετάκλησης, με απώτερο στόχο την επιτάχυνση της εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών για εποχική απασχόληση και εξαρτημένη εργασία;

3. Πόσοι υπάλληλοι υπηρετούν σήμερα ανά Τμήμα Αδειών Διαμονής κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης), πόσοι από αυτούς είναι μόνιμοι υπάλληλοι και πόσοι συμβασιούχοι;
4. Συναφώς, πόσες κενές θέσεις υπάρχουν ανά Υπηρεσία και υπάρχει επικαιροποιημένη μελέτη που να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και το διοικητικό φόρτο των τελευταίων δύο ετών και να επαναπροσδιορίζει τον αριθμό των υπαλλήλων που απαιτείται ώστε να λειτουργούν εύρυθμα οι υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης;
5. Προτίθεται η Κυβέρνηση να προχωρήσει σε προλήψεις μόνιμου προσωπικού καλύπτοντας τα κενά εφόσον το μεταναστευτικό είναι ένα διαχρονικό ζήτημα που θα εξακολουθήσει να απασχολεί σοβαρά τη χώρα μας;
6. Σε τι αφορά η ανακοινωθείσα δράση, η οποία αναμένεται να ενεργοποιηθεί εντός του έτους 2025 μέσω ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού για την παροχή διοικητικής υποστήριξης των υπηρεσιών Αλλοδαπών και Μετανάστευσης;
7. Στον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων του έτους 2025, όπως εγκρίθηκε, πόσες θέσεις προβλέπονται για την κάλυψη των αναγκών σε προσωπικό του Τμήματος Αδειών της Βοιωτίας και πόσες αιτήθηκε η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Στερεάς Ελλάδας και Θεσσαλίας;
8. Προτίθενται, έχοντας γνώση των συνθηκών που επικρατούν, με διαπιστωμένα δύσκολη και αναποτελεσματική τη λειτουργία του Τμήματος Αδειών της Βοιωτίας, και εφόσον δεν έχει γίνει πρόβλεψη το 2025 για την επαρκή στελέχωση του, να αναθεωρήσουν και να προβούν σε ενέργειες κάλυψης των κενών θέσεων;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Μάλαμα Κυριακή

Τζάκρη Θεοδώρα

Δρ. Χουρδάκης Μιχαήλ

Χρηστίδου Ραλλία